



EMBARGO tot woensdag 16 maart 2016, 11:00 uur

Rekenkamer

ROTTERDAM

PERSBERICHT

Rotterdam, 15 maart 2016

onvoldoende aandacht voor integriteit in inkoop- en aanbestedingsproces

In het spanningsveld tussen doelmatig, rechtmatig en integer inkopen schiet de aandacht voor integriteit zowel op ambtelijk als op bestuurlijk niveau tekort. Niet alle integriteitrisico's in het inkoop- en aanbestedingsproces worden afgedekt en getroffen beheersmaatregelen worden in de praktijk niet altijd adequaat toegepast. Factoren als te weinig commitment en discipline, een niet goed faciliterende ICT-omgeving en hoge werkdruk dragen hieraan bij. Gevolg is dat inkoopdossiers onvoldoende op orde zijn, integriteitrisico's substantieel aanwezig blijven en dat medewerkers op het gebied van integriteit onnodig kwetsbaar zijn. Dit en meer concludeert de Rekenkamer Rotterdam in haar rapport 'Kwetsbaar vertrouwen'.

De Rekenkamer Rotterdam heeft onderzocht in hoeverre integriteitrisico's in het proces van inkoop en aanbestedingen, op basis waarvan jaarlijks voor circa € 1,2 mrd. wordt ingekocht, door het college zijn onderkend en worden beheerst. Uit dit onderzoek blijkt dat vanuit de primaire behoefte om zo doelmatig en pragmatisch mogelijk in te kopen in voorkomende gevallen wordt gezocht naar methodes om zo snel en gemakkelijk mogelijk aan de inkoopwensen te voldoen. Dit binnen de wettelijke kaders maar zonder altijd voldoende rekening te houden met integriteit. Vanuit de 'Kendoe-visie' van de gemeente staat sturen op resultaat centraal, waarbij de aansturing van de organisatie meer instrumenteel dan mensgericht is. Integriteit is nu dan ook te veel geborgd in procedures en regels, waardoor een 'vinkcultuur' ontstaat en zaken als cultuur, integriteit en risico's op het schenden ervan onvoldoende expliciete aandacht krijgt. Er wordt daardoor minder zelf nagedacht of iets nu wel of niet integer is.

Het sturen op resultaat wordt ook zichtbaar in de uitvoering van het inkoop- en aanbestedingsproces. Het verbeterprogramma 'inkoop op orde', dat thans wordt uitgevoerd, draagt in sterke mate bij aan meer rechtmatigheid, in mindere mate aan integriteit. Zo is het toezicht op nevenfuncties te beperkt, wordt soms nog buiten de aanbestedingsprocedure om ingekocht en is er beperkte aandacht voor de grotere integriteitrisico's zoals rondom de relatief kleine inkopen, de initiële selectie van leveranciers bij onderhandse aanbestedingsprocedures en uitvoering van contractmanagement. Mede hierdoor blijft het risico op integriteitschendingen in de praktijk bestaan. Factoren als kwaliteit van informatievoorziening en ICT-ondersteuning, beschikbaarheid en kwaliteit van eigen personeel en afhankelijkheid van extern personeel dragen ertoe bij dat de naleving van maatregelen die de integriteitrisico's reduceren, beperkt is. Ook is sprake van een hoge ambtelijke werkdruk en ontwikkelingen in de beleidsuitvoering (naar meer regievoering en gebiedsgericht werken) die evenmin bijdragen aan reductie van integriteitrisico's. Enkele onderzochte inkoopdossiers bleken onvoldoende op orde te zijn om de rechtmatigheid duidelijk te kunnen vaststellen, waarmee ook substantiële integriteitrisico's in betreffende dossiers aanwezig blijven.

De rekenkamer beveelt het college van B en W aan om continu aandacht te blijven geven aan integriteit en een samenhangend, integraal en effectief integriteitbeleid vast te stellen. Met name specifieke aandacht voor de mindset, houding en gedrag van ambtenaren en bestuurders moeten bijdragen aan een consistente uitvoering van de getroffen beheersmaatregelen in de praktijk. In zijn reactie stelt het college de meeste conclusies van de rekenkamer niet te onderschrijven en ook de meeste aanbevelingen niet over te nemen.

Noot redactie:

Belangstellenden van de pers zijn welkom op de persconferentie: woensdag 16 maart 2016, 11.00 uur Rekenkamer Rotterdam (Meent 94, Rotterdam). Het rapport 'Kwetsbaar vertrouwen' is vanaf 12.00 uur digitaal beschikbaar op www.rekenkamer.rotterdam.nl. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de rekenkamer, tel. 010-2672242.